

Studieplan for Andrespråkspedagogikk 1: 11.-13. trinn (30 studiepoeng) (2021–2022)

Fakta om programmet

Studiepoeng: 30

Studiets varighet: 1 år

Undervisningspråk: Sepkt. Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer.

Studiested: Halden, deltid.

Innholdsfortegnelse

- Informasjon om studiet
- Hva lærer du?
- Opptak
- Andre vilkår for gjennomføring av studiet
- Oppbygging og gjennomføring
- Jobb og videre studier
- Studieplanen er godkjent og revidert
- Studiemodell

Informasjon om studiet

Studiet er en del av Kompetanse for kvalitet, Kunnskapsdepartementets strategi for etter- og videreutdanning og er utformet i tråd med Kunnskapsløftet. Studiet er profesjonsrettet og praksisnært og bygger på lærernes undervisningserfaring og undervisningskompetanse. Målgruppa er lærere i videregående skole ansatt i Viken fylkeskommune.

Studentene skal utvikle grunnleggende kunnskap om flerspråklighet og andrespråklæring slik at de er i stand til å planlegge, gjennomføre og vurdere opplæring for språklige minoriteter etter gjeldende planer og forskrifter. Studiet skal også utvikle en forståelse hos studentene for de ressurser og utfordringer ulike kulturelle og språklige elevgrupper representerer, og hvordan man i det ordinære klasserom, i alle fag, bedre kan legge til rette for undervisningsformer som reflekterer det språklige og kulturelle mangfold som i stadig sterkere grad preger alle deler av samfunnslivet.

Hva lærer du?

Grad/tittel ved bestått studium

Ingen.

Studiets læringsutbytte

Kunnskap

Kandidaten kan:

- Gjøre rede for sentrale begreper innen feltet flerspråklighet og drøfte ulike aspekter ved og form er for flerspråklighet på individ- og samfunnsnivå
- Greie ut om om norsk som andrespråk i et kontrastivt perspektiv og forutsette utfordringer andrespråkselever kan ha i tilegnelse av norsk
- Gjøre greie for teorier om mellomspråk og hvordan dette kan anvendes i veiledning av andrespråkselevs muntlige og skriftlige ferdigheter
- Gjøre rede for uttale, grammatikk og ordforråd i andrespråklæring
- Redegjøre for ulike faktorer som virker inn på at flerspråklige personer bevarer og skifter språk, og kan kopleslike faktorer til hvordan barn, unge og voksne med migrasjonsbakgrunn bruker sine språklige ressurser i ulike sammenhenger
- Gjøre rede for hvordan tilhørighet og røtter i flere kulturer virker inn på ungdommers identitetsarbeid og dannelsingsprosess
- Gjøre greie for teorier om tverrkulturell kommunikasjon og kommunikativ kompetanse
- Redegjøre for samhandlingsperspektiver på andrespråksamtaler

Ferdigheter

Kandidaten kan:

- Legge til rette for opplæring av elever som ikke har norsk som morsmål, og har et profesjonelt forhold til hvordan man samarbeider med morsmåls lærer/tospråklig faglærer
- Ta i bruk elevenes flerspråklige og flerkulturelle ressurser i opplæring
- Analysere og vurdere bruk av tekster i ulike sjangrer i forhold til andrespråkselever og i klasserom preget av språklig og kulturelt mangfold
- Analysere og vurdere mellomspråket i andrespråkselevs tekster
- Veilede andrespråkselever i utvikling av muntlige og skriftlige ferdigheter
- Bruke tekster i ulike sjangrer for styrking av flerspråklige elevers sosialisering, identitet og danning
- Legge til rette for fagundervisning som i sterkere grad inkluderer elever med minoritetsspråklig bakgrunn
- Veilede elever i hvilken betydning pragmatiske og interaksjonelle mønstre kan variere mellom ulike språk og kulturer som elevene møter og hvilken kommunikativ betydning disse mønstre kan ha

Generell kompetanse

Kandidaten kan:

- Legge til rette for opplæring og dannelsesprosesser i en flerkulturell kontekst der elevene har ulike førstespråk
- Reflektere over og vurdere språkets rolle i undervisning, læring og danning i en skole preget av språklig og kulturelt mangfold
- Reflektere kritisk om kringkulturmøter og dannelsesprosesser i flerkulturelle kontekster
- Forholde seg kritisk til styringsdokumenter, egen praksis og studiets pensum litteratur
- Fungere som ressursperson i et lærerkollegium når det gjelder andrespråksundervisning og samarbeid mellom faglærere og lærere som underviser i morsmål/tospråklig fagopplæring

Opptak

Bestått lærerutdanning rettet mot skole iht. kap. 14 i forskrift til opplæringslova.

Det er krav om ansettelse ved en videregående skole eller voksenopplæring (for trinn 11-13) i studietiden.

Andre vilkår for gjennomføring av studiet

Ingen.

Oppbygging og gjennomføring

Studiets oppbygging og innhold

Studiet består av to emner á 15 studiepoeng. Hvert emne går over ett semester og har avsluttende eksamen. I begge emnene står teorier om andrespråk og flerspråklighet sentralt.

I det første emnet tar vi for oss grunnleggende temaer i andrespråkspedagogikk, for så å utvide og foreta en videre fordypning av temaene i emne 2. Nærmere presisering av temaene blir gitt i de enkelte emnebeskrivelsene.

I høstsemesteret er hovedfokus på følgende temaer:

- Flerspråklighet på individ- og samfunnsnivå
- Teorier om andrespråksutvikling og mellomspråk
- Karakteristiske trekk ved innlærerspråk
- Læreplaner og styringsdokumenter i et flerkulturelt og flerspråklig perspektiv
- Språkbruksmønstre, språkvalg og språkskifte i flerspråklige miljøer

I vårsemesteret er hovedfokus på følgende temaer:

- Utvikling og stimulering av ordforråd i en andrespråkskontekst
- Lesing og skriving på andrespråket og teorier om literacy i et flerspråklig og flerkulturelt perspektiv
- Kartlegging og vurdering av språkferdigheter på andrespråket
- To- og flerspråklig adferd: etnolekter, kodeveksling, translanguaging
- Språktypologi og norsk språkstruktur i et sammenliknende perspektiv
- Sosialisering og identitet i en flerspråklig kontekst

Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer

Studiet er organisert som samlinger med trefysiske samlinger à to dager i hvert semester. Samlingene vil inneholde varierte arbeidsformer. Forelesninger, gruppearbeid, diskusjoner i plenum, studentpresentasjoner, veiledning individuelt og i grupper, litteraturstudier og refleksjonsnotater knyttet til undervisning og egen praksis. Selvstudium utgjør en vesentlig del av studiet. HiØ benytter per i dag Canvas som sitt digitale læringsrom, og løpende informasjon om studiet vil bli lagt ut der.

Undervisningsspråk er norsk, svensk eller dansk. Pensum litteraturen er på skandinaviske språk og engelsk.

Arbeidskrav og vurderingsformer

Det er knyttet arbeidskrav til studiet som må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen. Studenten får veiledning og tilbakemelding knyttet til arbeidskrav.

Det benyttes både skriftlige og muntlige vurderingsformer i studiet. Se emneplaner for nærmere beskrivelser av arbeidskrav og eksamen.

Plagiatkontroll/fusk

Arbeidskrav og eksamensbesvarelser kan bli gjenstand for plagiatkontroll. Besvarelser som er helt eller delvis identiske vil ikke bli godkjent og vil anses som fusk eller forsøk på fusk. Se for øvrig [Forskrift om eksamen, studierett og grader ved Høgskolen i Østfold](#).

Praksis

Det er ingen veiledet praksis knyttet til studiet.

Forsknings- og utviklingsarbeid

Undervisningen som giser i overensstemmelse med anerkjent, forskningsbasert kunnskap fra relevante forskningsfelt, og desom underviser er aktive forskere innen andrespråks- og flerspråklighetsfeltet. I tillegg vil undervisningen også innebære en trening i å forholde seg kritisk, undersøkende og analytisk til temaer som tas opp og måten de presenteres på. Studentene vil få trening i forsknings- og utviklingsarbeid, både metodisk og analytisk, gjennom arbeidskravene der studentene skal gjennomføre mindre undersøkelser på egen arbeidsplass.

Internasjonalisering

Studiet er et ledd i internasjonalisering av den norske skolen. Kunnskap om andrespråksutvikling og flerspråklighet vil øke forståelsen for de utfordringer vi møter i en verden med økt mobilitet og internasjonalisering.

Studiet ivaretar det internasjonale perspektivet ved å inkludere internasjonal litteratur samt fagpersoner med erfaring og kontaktnett fra utenlandske utdanningsinstitusjoner. Internasjonal litteratur og internasjonale erfaringer er med på å styrke studiets innhold og bidrar til økt forståelse og perspektiv for og i faget.

Evaluering av studiet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger. Evaluering gjennomføres i henhold til høgskolens kvalitetssystem. I tillegg vil Utdanningsdirektoratet gjennomføre egne deltakerundersøkelser.

Litteratur

Se de enkelte emnebeskrivelsene.

Jobb og videre studier

Studiet er en selvstendig videreutdanning for lærere og gir faglig grunnlag for arbeid med elever som ikke har norsk som førstespråk.

Studieplanen er godkjent og revidert

Studieplanen er godkjent

Dekan Kjersti Berggraf Jacobsen, 26. februar 2019

Studieplanen er revidert

Studieleder Alf Rolin 6. januar 2021

Studieplanen gjelder for

2021-2022

Studieprogramansvarlig

HiØ VIDERE.

Studieleder Alf Rolin Programansvarlig Linda Evenstad Emilsen

Studiemodell

Denne studiemodellen har en ny utforming. [Fortell oss hva du synes om den](#)

Høst 2021

Obligatoriske emner

LSKAS10521

Grunnleggende andrespråkspedagogikk 11.-13. trinn

15 stp

Vår 2022

Obligatoriske emner

LSKAS10621

Andrespråkspedagogikk fordypning 11.-13. trinn

15 stp

LSKAS10521 Grunnleggende andrespråkspedagogikk

11.-13. trinn (Høst 2021)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: HiØ VIDERE

Stuedsted: HiØ, Halden.

Emneansvarlig: Linda Evenstad Emilsen

Undervisningsspråk: Norsk, svensk eller dansk.

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Anbefalte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Andrespråkspedagogikk 1: 11.-13. trinn (30 studiepoeng).

Absolutte forkunnskaper

Ingen.

Anbefalte forkunnskaper

Grunnleggende grammatikkunnskap.

Undervisningssemester

1. semester (høst)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten kan:

- gjøre rede for og drøfte sentrale begreper innen feltet flerspråklighet
- gjøre rede for og drøfte ulike aspekter ved og former for flerspråklighet på individ- og samfunnsnivå
- gjøre rede for teorier om mellomspråk
- redegjøre for karakteristiske trekk ved uttale, grammatikk og ordforråd i andrespråklæring
- redegjøre for ulike faktorer som virker inn på at flerspråklige personer bevarer og skifter språk, og kan koble slike faktorer til hvordan barn, unge og voksne med migrasjonsbakgrunn bruker sine språklige ressurser i ulike sammenhenger

Ferdigheter

Kandidaten kan:

- analysere og vurdere mellomspråket i andrespråkelevers tekster
- veilede andrespråkelever i utvikling av muntlige og skriftlige ferdigheter
- analysere og vurdere flerkulturelle og flerspråklige perspektiver i læreplaner og styringsdokumenter
- legge til rette for opplæring av elever som ikke har norsk som morsmål, og har et profesjonelt forhold til hvordan man samarbeider med morsmållærer/tospråklig faglærer
- legge til rette for fagundervisning som i sterkere grad inkluderer elever med minoritetsspråklig bakgrunn

Generell kompetanse

Kandidaten kan

- bidra til å utvikle samarbeid om andrespråklæring og morsmålsopplæring
- diskutere spørsmål som dreier seg om andrespråksinnlæring og flerspråklighet på en faglig og teoretisk fundert måte
- reflektere over og vurdere språkets rolle i undervisning, læring og kommunikasjon i en skole preget av språklig og kulturelt mangfold

Innhold

Emnet har hovedfokus på følgende temaer:

- Flerspråklighet på individ- og samfunnsnivå
- Teorier om andrespråksutvikling og mellomspråk
- Karakteristiske trekk ved innlærerspråk
- Læreplaner og styringsdokumenter i et flerkulturelt og flerspråklig perspektiv
- Språkbruksmønstre, språkvalg og språkskifte i flerspråklige miljøer

Undervisnings- og læringsformer

Studiet er organisert som samlinger med trefysiske samlinger à to dager i hvert semester. Samlingene vil inneholde varierte arbeidsformer: Forelesninger, gruppearbeid, diskusjoner i plenum, studentpresentasjoner, veiledning individuelt og i grupper, litteraturstudier og refleksjonsnotater knyttet til undervisning og egen praksis. Selvstudium utgjør en vesentlig del av studiet. HiØ benytter per i dag Canvas som sitt digitale læringsrom, og løpende informasjon om studiet vil bli lagt ut der.

Undervisningsspråk er norsk, svensk eller dansk. Pensum litteraturen er på skandinaviske språk og engelsk.

Arbeidsomfang

På emner med 15 studiepoeng er forventet arbeidsinnsats ca. 400 timer, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelse og eksamensgjennomføring.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Individuell muntlig oppgave: Presentere et undervisningsopplegg for elever med minoritetsspråklig bakgrunn eller for en elevgruppe preget av språklig og kulturelt mangfold
2. Individuell muntlig oppgave med refleksjonsnotat: Presentere og drøfte en teoriartikkel fra pensum eller et tema fra studiet for egne kolleger og skrive et notat som dokumenterer dette.

Alle arbeidskrav må være godkjent før studenten kan framstille seg til eksamen. Dersom et arbeidskrav ikke blir godkjent, får studenten ett nytt forsøk.

Eksamen

Individuell hjemmeeksamen. Varighet: 3 dager. Målform: valgfritt

Omfang: 3000 ord (+/- 10%). Innholdsliste og litteraturliste kommer i tillegg.

Karakterregel: A-F.

Sensorordning

To internesensorer.

Evaluering av emnet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger. Evaluering gjennomføres i henhold til høgskolens kvalitetssystem. I tillegg vil Utdanningsdirektoratet gjennomføre egne deltakerundersøkelser.

Litteratur

Litteraturlista er sist revidert 1. juni 2021. Med forbehold om endringer før studiestart.

Engen, T.O. & Kulbrandstad, L.A. (2004/2016). Tospråklighet, minoritetsspråk og minoritetsundervisning. Oslo: Ad Notam Gyldendal (Individuell tospråklighet, s. 23-63, Flerspråklighet på samfunnsnivå: 82-110; Tospråklighet og tenkning: 161-168, Opplæringsmodeller: 199-248, Ideologi og innlemmingsstrategier: 249-275). (151 sider)

Golden, A. & Selj, E. (red.) (2015). Skrivning på norsk som andrespråk. Oslo: Cappelen akademisk. (seenkeltartikler nedenfor)

Gujord, Ann-Kristin & Randen, Gunhild Tveitan (red.) (2019). Norsk som andrespråk - perspektiver på læring og utvikling. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (seenkeltartikler nedenfor)

Svendsen, B.A. (2021). Flerspråklighet til begeistring og besvær. Oslo: Gyldendal. (300 sider)

ARTIKLER & BOKKAPITLER

Aamotsbakken, B., Askeland, N., Maagerø, E., Skjelbred, D., Torvatn, A.C. (2005). Vurdering av læremidler med fokus på flerkulturelt perspektiv. Rapport Høgskolen i Vestfold/Senter for pedagogiske tekster (online), s. 7-76 (70 sider)

Abrahamsson, N. og Hyltenstam, K. (2004). Mognadsbegränsningar och den kritiska perioden för andraspråksinläring. I Hyltenstam, K. og Lindberg, I. (red.), Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle (s. 221–258). Lund: Studentlitteratur. (37 sider)

Abrahamsson, Niclas (2009). Andraspråksinläring. Lund: Studentlitteratur. (kap 2: Synen på språk og språkinläring – en historisk tillbakablick, 5: Språklig kognition och processning) (29-52, 109-132). (46 sider)

Arntzen, Ragnar & Håkansson, Gisela. (2019). PT som andrespråkspedagogisk verktøy i barnehage og skole. Norsk pedagogisk tidsskrift 4/Vol. 103, 263-276. (13 sider)

Arntzen, R. & Eriksen, O. (2018). Reflecting on Educational Experiences: An Analysis of Two Migrant Students' Stories. I A. Haukås, M. Dybendal og C. Bjørke (Eds.) Metacognition in Language Learning and Teaching. New York: Routledge. (204-224). (20 sider)

Berggreen, H., Sørland, K. & Alver, V. (2012). Andrepråkslæring og mellom språk; Utviklingsfaser ved andrespråkslæring av norsk. I H. Berggreen, K. Sørland & V. Alver God nok i norsk? Språk- og skriveutvikling hos elever med norsk som andrespråk. Oslo: Cappelen Damm akademisk (s. 17-60). (43 sider)

Busterud, G. (2019). Generativ grammatikk og andrespråkstilegnelse. I Gujord, A.K. & Randen, G. T. (red.) (2019). Norsk som andrespråk - perspektiver på læring og utvikling. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. 52-75. (23 sider)

French, M. (2016). Students' multilingual resources and multilingual policy-in-action: a case study. Language and Education 30:4. 298-316. (18 sider)

Golden, A. & Kulbrandstad, L.A. (2019). Læroppfatninger om det felles europeiske rammeverket. NOA 2, s. 41-64. (23 sider)

Golden, A. & Tenfjord, K. (2015). Tverspråklig innflytelse i skriftlige innlæretetekster. I Golden, A. & Selj, E. (red.) (2015). Skrivning på norsk som andrespråk. Oslo: Cappelen akademisk. 183-200. (17 sider)

Kulbrandstad, L.A. & Ryen, E. (2019). Hvordan læres et andrespråk? Overordnede perspektiver. I Gujord, A.K. & Randen, G. T. (red.) (2019). Norsk som andrespråk - perspektiver på læring og utvikling. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. 27-51. (24 sider)

Hegna, J. & Speitz (2020). PPU-studenters oppfatninger om elevenes flerspråklighet som ressurs i alle fag. Norsk pedagogisk tidsskrift 1, 18-29. (11 sider)

Hornæs, L.A. (2019). Uttale og uttaleopplæring i norsk som andrespråk. I Selj, E. & Ryen, R. (red.) Med språklige minoriteter i klassen. Språklige og faglige utfordringer. Oslo: Cappelen Damm akademisk. 233-254. (21 sider)

Husby, O. (2015). Andrespråkstilleggelse: anvendt og teoretisk perspektiv. I Eide, K. M. (red.) Norsk andrespråkssyntaks. 401-436 (35 sider)

Kjelaas, I. & van Ommeren, R. (2019). Legitimering av flerspråklighet. En kritisk diskursanalyse av fire læreplaner i språk NOA - norsk som andrespråk, Årgang 35, 1/2019, 5-31. (26 sider)

Lexander, K.V. (2020). Norsk som digitalt samhandlingsspråk i fire familier med innvandrerbakgrunn – identitet og investering. NORDAND Nordisk tidsskrift for andrespråksforskning 01, 4-21. (17 sider)

MacDonald, K. & Ryen, E. (2019). Strukturer i morsmål og andrespråk. I E. Selj & E. Ryen (red.): Med språklige minoriteter i klassen. Oslo: Cappelen akademisk (s. 201-232) (31 sider)

Nistov, I. & Nordanger, M. (2019). Kva er mellom språk. I Gujord, A.K. & Randen, G. T. (red.) (2019). Norsk som andrespråk - perspektiver på læring og utvikling. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. 261-288. (27 sider)

NOU 2010: 7 Mangfold og mestring. Flerspråklige barn, unge og voksne i opplæringssystemet. s. 28-58, s. 187-245, s. 283-308. (113 sider)

Rydenvald, M. (2016). Familiens og skolens rolle i utlandsboende ungdoms flerspråklighet. NORDAND Nordisk tidsskrift for andrespråksforskning, 2016, årg. 11, nr. 1, 61-92. (31 sider)

Selj, E. (2015). Skrivekyndighet og de nye skrifterne i utdanningssystemet. I Golden, A. & Selj, E. (red.) (2015). Skrivning på norsk som andrespråk. Oslo: Cappelen akademisk. 11-34 (23 sider)

Steien, G. B. (2019). Valg og begrensning i andrespråksfonologi. I Gujord, A.K. & Randen, G. T. (red.) (2019). Norsk som andrespråk - perspektiver på læring og utvikling. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. 214-234. (20 sider)

Svendsen, B.A. (2015). Kebabnorskdebatten. En språkideologisk forhandling om sosial identitet. Tidsskrift for ungdomsforskning, 1 (33-62) (29 sider)

Svendsen, B.A. Ryen, E. & Ims, I.I. (2020). Flerspråklighet i skolen: Forskningsstatus og data fra "Ta tempo på språket!" og "Rom for språk?". L.A. Kulbrandstad og G. Steien (red.), Språkreiser – festskrift til Anne Golden på 70-årsdagen (s. 259-285). Oslo: Novus forlag (26 sider)

Vigrestad, T. (2015). I Golden, A. & Selj, E. (red.) (2015). Skrivning på norsk som andrespråk. Oslo: Cappelen akademisk. 53-68 (15 sider)

= 1079 sider

RESSURSBOK

Husby, O. (2017). Innvandrernes morsmål. En ressursbok for lærere. Bergen: Fagbokforlaget.

Andre dokumenter

Relevant læreplaner i Kunnskapsløftet fagfornyelse

- Grunnleggende norsk for språklige minoriteter

- Kartleggingsverktøy i grunnleggende norsk

- Morsmål for språklige minoriteter

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 31. des. 2022 01:21:19

LSKAS10621 Andrespråkspedagogikk fordypning 11.-13. trinn (Vår 2022)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: HiØ VIDERE

Studiested: HiØ, Halden.

Emneansvarlig: Linda Evenstad Emilsen

Undervisningsspråk: Norsk, svensk og dansk.

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Anbefalte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Andrespråkspedagogikk 1: 11.-13. trinn (30 studiepoeng)

Absolutte forkunnskaper

Ingen.

Anbefalte forkunnskaper

Grunnleggende grammatikkunnskap. Grunnleggende andrespråkspedagogikk eller tilsvarende.

Undervisningssemester

2. semester (vår)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten kan

- greie ut om norsk som andrespråk i et komparativt perspektiv
- greie ut om språktypologi og norsk språkstruktur i et sammenliknende perspektiv
- gjøre greie for hvordan teorier om mellomspråk kan anvendes i veiledning av andrespråkelevers muntlige og skriftlige ferdigheter
- redegjøre for forskning om karakteristiske trekk ved innlærerspråk og kjenner til forsknings- og utviklingsarbeid om ungdommers lese- og skriveopplæring når norsk er andrespråk
- gjøre rede for forskning om flerspråklige ungdommers språklige adferd

Ferdigheter

Kandidaten kan

- ta i bruk elevenes flerspråklige og flerkulturelle ressurser i opplæringen
- veilede andrespråkelever i utvikling av muntlige og skriftlige ferdigheter
- arbeide med stimulering av ordforråd i en andrespråkskontekst
- gi faglig funderte analyser av relevante læreplaner og ulike typer læremidler og tekster i ulike sjangrer for videregående opplæring med særlig tanke på minoritetsspråklige elever og undervisning i klasser preget av språklig og kulturelt mangfold

Generell kompetanse

Kandidaten kan

- legge til rette for opplæring og dannelsesprosesser i en flerkulturell og flerspråklig kontekst
- diskutere spørsmål som dreier seg om andrespråksinnlæring og flerspråklighet på en faglig og teoretisk fundert måte
- forholde seg kritisk til styringsdokumenter, egen praksis og studiets faglitteratur
- fungere som ressursperson i et lærerkollegium når det gjelder andrespråksundervisning, flerspråklighet og ulike problemstillinger knyttet til videregående opplæring i en flerkulturell kontekst

Innhold

Emnet har hovedfokus på følgende temaer

- Utvikling og stimulering av ordforråd i en andrespråkskontekst
- Lesing og skriving på andrespråket og teorier om literacy i et flerspråklig og flerkulturelt perspektiv
- Kartlegging og vurdering av språkferdigheter på andrespråket
- To- og flerspråklig adferd: etnolekter, kodeveksling, translanguaging

- Språktypologi og norsk språkstruktur i et sammenliknende perspektiv
- Sosialisering og identitet i en flerspråklig kontekst

Undervisnings- og læringsformer

Studiet er organisert som samlinger med tre fysiske samlinger à to dager i hvert semester. Samlingene vil inneholde varierte arbeidsformer: Forelesninger, gruppearbeid, diskusjoner i plenum, studentpresentasjoner, veiledning individuelt og i grupper, litteraturstudier og refleksjonsnotater knyttet til undervisning og egen praksis. Selvstudium utgjør en vesentlig del av studiet. HiØ benytter per i dag Canvas som sitt digitale læringsrom, og løpende informasjon om studiet vil bli lagt ut der.

Undervisningsspråk er norsk, svensk eller dansk. Pensum litteraturen er på skandinaviske språk og engelsk.

Arbeidsomfang

På emner med 15 studiepoeng er forventet arbeidsinnsats ca. 400 timer, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelse og eksamensgjennomføring.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Det er to arbeidskrav knyttet til emnet:

1. Individuell skriftlig oppgave: Elevantekstanalyse
2. Individuell skriftlig oppgave: Språktypologi

Alle arbeidskrav må være godkjent før studenten kan framstille seg til eksamen. Dersom et arbeidskrav ikke blir godkjent, får studenten ett nytt forsøk.

Eksamen

Muntlig, individuell eksamen, ca. 30 minutt. Den muntlige eksaminasjonen er normalt todelt. Først presenterer studenten ett av arbeidskravene sine (selvalgt). Presentasjonen skal være mest mulig reflekterende rundt egen arbeidsprosess, og ikke bare være et referat av det faglige innholdet. Presentasjonen skal normalt ta 3-5 minutt. Deretter følger en eksaminasjonsdel på om lag 25 minutt, der sensorene og studenten har en faglig samtale med utgangspunkt i ett eller flere tema fra arbeidskravene og pensum litteraturen.

I vurderinga vil både det faglige innholdet og de muntlige ferdighetene bli vurdert.

Karakterregel: A-F.

Sensorordning

To interne sensorer.

Evalueringsav emnet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger. Evaluering gjennomføres i henhold til høgskolens kvalitetssystem. I tillegg vil Utdanningsdirektoratet gjennomføre egne deltakerundersøkelser.

Litteratur

Litteraturlista er sist revidert 1. juni 2021. Med forbehold om endringer før studiestart.

BØKER

Engen, T.O. & Kulbrandstad, L.A. (2004/2016). Tospråklighet, minoritetsspråk og minoritetsundervisning. Oslo: Ad Notam Gyldendal (Kodeveksling: 64-81; Minoritetsspråk i Norge: 111-148). (53 sider)

Garcia, O., & Li Wei (2019). Transspråking. Språk, flerspråklighet og opplæring. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (169 sider)

Golden, A. (2014). Ordforråd, ordbruk og ordlæring. Oslo: Gyldendal akademisk. (224 sider)

Golden, A. & Selj, E. (red.) (2015). Skrivning på norsk som andrespråk. Oslo: Cappelen akademisk (se enkeltartikler nedenfor)

Gujord, Ann-Kristin & Randen, Gunhild Tveitan (red.) (2019). Norsk som andrespråk - perspektiver på læring og utvikling. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (se enkeltartikler nedenfor)

Hajer, M. & Meestringa (2014). Språkinriktad undervisning. Hallgren & Fallgren. (240 sider)

Næss, Å. (2011). Global grammatikk. Oslo: Gyldendal Akademisk. (Kap. 1-4, 9-10) (107 sider)

ARTIKLER & BOKKAPITLER

Aarsæther, F. Flerspråklighet og flerspråklig praksis. I M.E. Nergård & I. Tonne. Språkdidaktikk for norsklærere (110-128). Oslo: Universitetsforlaget. (18 sider)

Abrahamsson, N., & Hyltenstam, K. (2008). The robustness of aptitude effects in near-native second language acquisition. *Studies in Second Language Acquisition*, 30(4), 481–509. (28 sider)

Aamotsbakken, B., Askeland, N. Maagerø, E., Skjelbred, D. Torvatn, A.C. (2005). Vurdering av læreridder med fokus på flerkulturelt perspektiv. Rapport Høgskolen i Vestfold/Senter for pedagogiske tekster (online), s. XX (90 sider)

Anundsen, Lene 2020. Nyelitteraturer: Litteræretekstpraksiser hos voksne innvandrere i norsk grunnskoleopplæring. *Nordic Journal of Literacy Research*, 2020, årg. 6 nr. 1, 49–66. <https://doi.org/10.23865/njlr.v6.1855> (17 sider)

Bottenvann, R. (2016). Kulturmøte i tekster og flerkulturell dannelse. *NOA – Norsk som andrespråk*, 1-2, s. 76-100 (24 sider)

Cutler, C. & Rønneberg, U. (2015). Where the fuck am I from? Hip-hop youth and the (re)negotiation of language and identity in Norway and the US. I J. Nortier & B.A. Svendsen (red.) *Language, Youth and Identity in the 21st Century* (139-164). Cambridge University Press (25 sider)

Dewilde, J. & Igland, M.A. (2015). En transspråklig tilnærming til flerspråklige elevers skrivning. I Golden, A. & Selj, E. (red.) (2015). *Skrivning på norsk som andrespråk*. Oslo: Cappelen akademisk. 109-126. (17 sider)

Enström, Ingegerd (2013). "Ordföråd och inläring - med särskilt fokus på avancerade inlärare". I Hyltenstam & Lindberg (red.) *Svenska som andraspråk - i forskning, undervisning och samhälle*. Red.. Lund: Studentlitteratur, 2:a upplagan. 169-195. (26 sider)

- Golden, A. & Kulbrandstad, L. (2007). Teksten som utgangspunkt for arbeid med lesing og ordforråd. Andrespråksdidaktiske utfordringer i videregående opplæring. NOA norsk som andrespråk, 2, s. 33-66 (33 sider)
- Gujord, A.K.H. (2013). Individuelleskilnadar i andrespråklæringa: Om status og trendar i forskinga. NOA – Norsk som andrespråk 29(2), 5–36. (31 sider)
- Jonsmoen, K.S. & Greek, M. (2017). På støkursinn i akademia? NOA – Norsk som andrespråk, s. 5-32 (27 sider)
- Jølbo, I.D. (2015). Å finnes i stemme. Plagiering og polyfoni i andrespråkstekster. I Golden, A. & Selj, E. (red.) (2015). Skrivning på norsk som andrespråk. Oslo: Cappelen akademisk. 127-142. (15 sider)
- Kjelaas, I. et al. (2020). Å føle seg angrepet intellektuelt: Språkkartlegging av minoritetsspråklige elever i videregående opplæring Acta Didactica Norden, 14(1), 2020, 1-20 (19 sider)
- Maagerø, E. (2008). Om grammatikk og fagspråk. I M.E. Nergård & I. Tonne. Språkdidaktikk for norsklærere (83-94). Oslo: Universitetsforlaget. (11 sider)
- Mulvad, R. (2015). Hvornår er en elevtekst god? Hvad siger elevvalg af sproglige ressourcer i fagtekster om elevers faglige forståelse? I Golden, A. & Selj, E. (red.) (2015). Skrivning på norsk som andrespråk. Oslo: Cappelen akademisk. 69-88. (19 sider)
- Nordlie, R. & Anmarksrud, Ø. (2015). Leseforståelse hos minoritetsspråklige grunnskoleelever som ankommer Norge etter fylte 16 år. Norsk pedagogisk tidsskrift 05, s. 321-333. (12 sider)
- Ommundsen, Åse Marie 2011. Synnøve Solbakken i det flerkulturelle klasserommet. Norsk læreren, 2011, årg. 35 nr. 3, 57–64. (7 sider)
- Refsum, C. (2010). Flerspråklighet i nyere skandinaviske litteratur. Edda, 1, s. 81-95. (14 sider)
- Selj, E. (2015). Elevtekster, teksttyper og skriveopplæring i yrkesfag. I Golden, A. & Selj, E. (red.) (2015). Skrivning på norsk som andrespråk. Oslo: Cappelen akademisk. 163-182. (19 sider)
- Sunde, A. M. (2016). «Inspect kniven i inventoryen min.» Språklig praksis i et nytt domene. Norsk Lingvistisk Tidsskrift. Årgang 34/2016. 133-160. (27 sider)
- Taugbøl, S.B. (2015). Funksjonell respons på analyserende og drøftende elevtekster. I Golden, A. & Selj, E. (red.) (2015). Skrivning på norsk som andrespråk. Oslo: Cappelen akademisk. 143-162. (19 sider)
- Tonne, I. & Vederhus, I. (2011). Gjenklang - utforskning av poetiske identitetstekster og lingvistisk kapital i det flerkulturelle klasserommet. I J. Smidt m.fl. (red.) Tekst og tegn. Lesing, skrivning og multimodalitet i skole og samfunn. Trondheim: Tapir akademiske forlag (15 s).
- Vold, T. (2019). Som en nasjonalsang fra overalt. Den postnasjonale litteraturen i T. Vold, Å leseverden (s. 279-340). Oslo: Universitetsforlaget. (61 sider)
- Wedin, Å. (2015). Skrivende bland unga vuxna som invandrat som ensamkommande barn. I Golden, A. & Selj, E. (red.) (2015). Skrivning på norsk som andrespråk. Oslo: Cappelen akademisk. 89-108. (19 sider)

= 1386 sider

SKJØNNLITTERATUR

Kallifatides, T. (2001). Ett nytt land utan för mitt fönster. Bonnier pocket

Shakar, Zeshan (2017). TanteUlrikkesvei. Roman. Oslo: Gyldendal

Skaranger, Maria Navarro (2015). Alleutlendinger har lukka gardiner. Roman. Oslo: Oktober.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 31. des. 2022 01:21:32